

Αθήνα 16-12-2010

Α.Π. 32.2

Προς

Την Υπουργό Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

κ. **Α. Διαμαντοπούλου**

Ανδρέα Παπανδρέου 37

15180 Μαρούσι

Κοιν.: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Κυρία Υπουργέ

Έξω και πάνω από κάθε είδους συντεχνιακή λογική και σκοπιμότητα, επιχειρούμε με την παρούσα επιστολή, να επικοινωνήσουμε μαζί σας και να σας επισημάνουμε μερικά θέματα που άπτονται της διδασκαλίας του μαθήματος της «**ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ**», της Α΄ και Β΄ τάξης του Γυμνασίου, αλλά και της **ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ** γενικότερα.

Σας γνωρίζουμε ότι **πριν από δεκατέσσερα περίπου χρόνια**, με την τότε επιχειρηθείσα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, **απαλείφθηκε** το μάθημα της **ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ** από το πρόγραμμα σπουδών της **Α΄ Λυκείου** (ΦΕΚ 241, τ.Α΄/20-09-1996). Πιστεύαμε και πιστεύουμε ότι ήταν μια βιαστική και άστοχη απόφαση. Οι προσπάθειές μας να μεταπείσουμε την τότε ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας δυστυχώς δεν καρποφόρησαν (βλέπετε επισυναπτόμενο έγγραφο).

Στο Γυμνάσιο από το 2001 (ΦΕΚ 1375/τ.Β΄ 18-10-2001), και σύμφωνα με το ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (ΑΠΣ) και το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) (ΦΕΚ 304/τ.Β΄ 13-3-2003, ΦΕΚ. 1196/τ.Β΄ 26-08-03) προβλέπεται η διδασκαλία της «**ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ**» στην Α΄ και Β΄ Γυμνασίου για 2 ώρες εβδομαδιαίως.

Η Ελληνική Γεωλογική Εταιρεία (ΕΓΕ) με παρέμβασή της στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο το 2002 επισήμανε, ότι το περιεχόμενο και η προτεινόμενη μεθοδολογία διδασκαλίας στο μάθημα της **ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ**, όσον αφορά στο τμήμα της Γεωλογίας, δεν περιελάμβανε τις βασικές γεωλογικές γνώσεις και δεξιότητες που είναι απαραίτητες για το μέσο επιστημονικά εγγράμματο πολίτη.

Το 2004, με νέα μας επιστολή, θέσαμε στη διάθεση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου εκπροσώπους της γεωλογικής κοινότητας για την από κοινού διαμόρφωση της ύλης του μαθήματος ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ της Α' και Β' Γυμνασίου, προκειμένου το μάθημα να γίνει πιο ελκυστικό και ουσιαστικό, αλλά ουδέποτε κλήθηκαν να συνδράμουν ή να καταθέσουν τις προτάσεις μας.

Το 2010 με αφορμή την εσφαλμένη αναφορά στον τίτλο του μαθήματος (αντί για «Γεωλογία-Γεωγραφία» αναφερόταν το μάθημα μόνο ως «Γεωγραφία») στο πλαίσιο του προγράμματος του «Εξορθολογισμού των Προγραμμάτων Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης [63]», (Πρόσκληση του ΕΣΠΑ με ανάδοχο το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: Α.Π 4417/13-04-2010) σας αποστείλαμε επιστολή στην οποία ζητούσαμε τη διόρθωση στο ορθό του τίτλου του μαθήματος.

Επίσης, η Επιτροπή Διδακτικής των Γεωεπιστημών της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας πρόσφατα (2010) απέστειλε επιστολή στο ΥΠΔΒΜΘ στην οποία επεσήμαινε την αναγκαιότητα της διδασκαλίας της Γεωλογίας στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση και το Λύκειο. Σήμερα, μετά την εξαγγελία του «Νέου Σχολείου» και της επικείμενης αναδιάρθρωσης των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης και του Λυκείου, θεωρούμε ότι προσφέρεται μία μοναδική ευκαιρία στην ελληνική κοινωνία να περιλάβει στο «Νέο Σχολείο» όλες εκείνες τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που είναι απαραίτητες για το μέσο επιστημονικά εγγράμματο πολίτη, γι' αυτό **επανερχόμαστε** στο θέμα της **αναγκαιότητας διδασκαλίας του μαθήματος της Γεωλογίας** και σας παρακαλούμε να προβληματιστείτε και να κάνετε αποδεκτές **δύο** προτάσεις μας.

Η **πρώτη πρόταση** αφορά στο περιεχόμενο του αναλυτικού προγράμματος σπουδών του μαθήματος της «ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ» στην Α' και Β' Γυμνασίου, στο οποίο απαιτείται ριζικός επανακαθορισμός της ύλης που θα διδάσκεται στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, δεδομένου ότι τα αντικείμενα που αφορούν στη Γεωλογία, η έκτασή τους και ο τρόπος προσέγγισής τους κάθε άλλο παρά σωστή και ακριβή γεωλογική γνώση προσφέρουν με το ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών. Είμαστε στη διάθεσή σας, στο πλαίσιο της προτεινόμενης αναμόρφωσης του εκπαιδευτικού μας συστήματος στο «Νέο Σχολείο», να συμβάλλουμε στη διαμόρφωση και βελτίωση του μαθήματος «ΓΕΩΛΟΓΙΑ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ», έτσι ώστε και η αναγκαία γεωλογική γνώση να αποκτάται από τους μαθητές/-τριες, αλλά και να γίνει ελκυστική η ΓΕΩΛΟΓΙΑ μέσα από την κατάλληλη διδακτική προσέγγιση.

Η **δεύτερη πρόταση** αφορά στην **επαναφορά** του μαθήματος της ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ, έστω και ως μαθήματος επιλογής, στο **Λύκειο**. Και εδώ η Γεωλογική Κοινότητα, είναι στη διάθεσή σας να συμβάλλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση του περιεχομένου του νέου Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών (Σκοπός, Στόχοι, Περιεχόμενο, Διδακτική Μεθοδολογία) στο Λύκειο.

Η επιχειρηματολογία που αναπτύσσουμε στη συνέχεια ελπίζουμε να σας βοηθήσει στο να δείτε θετικά τις παραπάνω προτάσεις μας.

- Η ΓΕΩΛΟΓΙΑ είναι μεταξύ των βασικών, θεμελιωδών φυσικών και θετικών επιστημών (Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία, Βιολογία), με ιδιαίτερη περιβαλλοντική συνιστώσα.
- Η γνώση της έχει μεγάλη σημασία στην καθημερινότητα του ανθρώπου (σεισμοί, πλημμύρες, κατολισθήσεις, τσουνάμι, ορυκτός πλούτος, ενεργειακές πρώτες ύλες,

φράγματα, υδατικοί πόροι, φιλικά στο περιβάλλον υλικά, γεώτοποι, κλιματική αλλαγή κ.ά.).

- Έχει μεγάλη παιδαγωγική αξία και σημασία (υπαίθρια και εργαστηριακή παρατήρηση, μέτρηση, σύγκριση, ταξινόμηση, μελέτη της Φύσης).
- Είναι μια επιστήμη που συνδυάζει τον προσδιορισμό με τον στοχασμό, αφού επιχειρεί να ερμηνεύσει τα φυσικά φαινόμενα που έχουν διαμορφώσει και διαμορφώνουν την εξέλιξη του πλανήτη μας και δημιουργεί τις συνθήκες της καθημερινής μας διαβίωσης πάνω σ' αυτόν.
- Η συνεισφορά της στο κοινωνικό σύνολο είναι τεράστια γιατί δίνει τη δυνατότητα στον άνθρωπο, και στην περίπτωση μας στο/η μαθητή/-τρια, να αποκτήσει εκείνες τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που είναι απαραίτητες για:
  - α) το περιβάλλον (στερεός φλοιός της Γης, ορυκτά, πετρώματα, νερό, ανάγλυφο, δημιουργία και καταστροφή βουνών, ωκεανοί, υφαλοκρηπίδα κ.ά.).
  - β) τις πρώτες ύλες (λίθος, λιγνίτης, πετρέλαιο, βωξίτης, χαλκός, σίδηρος κ.ά.), που αποτέλεσαν τη βάση της εξέλιξης των ανθρώπινων πολιτισμών.
  - γ) τον κύκλο, τη διαχείριση και την προστασία του πλέον πολύτιμου υλικού της ζωής, του νερού.
  - δ) την κατανόηση της σημασίας της ασφαλούς θεμελίωσης μεγάλων τεχνικών έργων, αυτοκινητοδρόμων, λιμανιών κ.ά.
  - ε) τη συνειδητοποίηση του γεωλογικού χρόνου και τη σύνδεσή του με την ανθρώπινη ιστορία και εξέλιξη, τα απολιθώματα και τη διαχρονική κατανόηση των περιβαλλοντικών αλλαγών.
- Επιπλέον οι γενικές εισαγωγικές γνώσεις της ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ, θεωρούμε ότι είναι χρήσιμες και απαραίτητες για τις περαιτέρω σπουδές στην Ανώτατη Εκπαίδευση των: Γεωλόγων, Πολιτικών Μηχανικών, Μεταλλειολόγων-Μεταλλουργών, Τοπογράφων Μηχανικών, Επιστημόνων Περιβάλλοντος, Φυσικών, Χημικών, Βιολόγων, Γεωπόνων, Τεχνολόγων Πετρελαίου και άλλων πολλών.

Ως εκ τούτου **πιστεύουμε**, και αυτό **σε αντίθεση με το ότι συμβαίνει σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες**, **ότι αποτελεί μεγάλη παράλειψη του εκπαιδευτικού μας συστήματος** για μια χώρα όπως η Ελλάδα, που βρίσκεται σε μια γεωλογικά ενεργό περιοχή του πλανήτη μας, που αποτελεί μοναδικό φυσικό γεωλογικό εργαστήριο, που είναι σεισμικά η πιο ανήσυχη περιοχή της Ευρώπης, που βασίζει την ενεργειακή της πολιτική στο λιγνίτη, που στοχεύει και προχωρεί στην εκμετάλλευση της Γεωθερμίας **να στερεί από τους μαθητές της Υποχρεωτικής και Λυκειακής εκπαίδευσης (αυριανούς πολίτες και επιστήμονες), βασικές και ουσιαστικές γνώσεις των γεωεπιστημών, χρήσιμες για την καθημερινή ζωή** (πρώτες ύλες, περιβάλλον, γεώτοποι, σεισμοί, φυσικές καταστροφές, πετρώματα, απολιθώματα, μουσεία φυσικής ιστορίας).

Για όλους τους παραπάνω λόγους θεωρούμε ότι **το μάθημα της ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαιδευτικής διαδικασίας**, που να διδάσκεται σε πρώτη ανάθεση από γεωλόγους εκπαιδευτικούς και σε δεύτερη ανάθεση από καθηγητές των άλλων φυσικών επιστημών (φυσικοί, χημικοί, βιολόγοι) οι οποίοι θα διαθέτουν βασικές γνώσεις γεωλογίας.

Ζητούμε να εξετάσετε με προσοχή τις προτάσεις που σας υποβάλλουμε, καθώς επίσης να μας δώσετε τη δυνατότητα να αναπτύξουμε και προφορικά τις απόψεις και σκέψεις μας σε

σας αλλά στην ηγεσία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου αλλά και σε όσους είναι επιφορτισμένοι με το σχεδιασμό και τη δημιουργία του «Νέου Σχολείου».

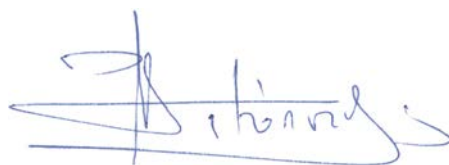
Ευελπιστούμε στη θετική αντιμετώπιση των αιτημάτων μας και ότι θα τύχουμε απάντησή σας.

Με εκτίμηση

Για:

- α) τους Προέδρους των Τμημάτων Γεωλογίας των Πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πάτρας
- β) τον Πρόεδρο του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ)
- γ) τον Πρόεδρο του Συλλόγου Ελλήνων Γεωλόγων (ΣΕΓ)
- δ) την Επιτροπή Διδακτικής των Γεωεπιστημών της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας

Απ. Αλεξόπουλος

Αν. Καθ. Τμήματος Γεωλογίας

και Γεωπεριβάλλοντος Παν/μίου Αθηνών